

padus (×) 14, Weiden (,) 10, Wachholder (·) 130, *Ulmus effusa* 2. Im nicht aufgenommenen Teil gibt es mehr Traubenkirschbäume, Ebereschen und Weiden. Die Untervegetation besteht aus *Ulmaria pentapetala*, *Cirsium lanceolatum*, *C. palustre*, *Paris*, *Convallaria*, *Majanthemum*, *Vaccinium myrtillus* und *Milium effusum*.

Im Laufe der Jahre habe ich auf Niittysaari 36 Brutvogelarten angetroffen, obgleich die Arten- und Individuenzahl in den verschiedenen Jahren grossen Schwankungen unterworfen ist. Alljährlich brüten: *Corvus c. cornix* (3—4), *Carduelis spinus* (1—4), *Fringilla c. caelebs* (6—7), *Motacilla a. alba* (3—4), *Parus m. major* (1—2), *P. atr. borealis* (2—3), *Muscicapa s. striata* (2), *M. h. hypoleuca* (2—3), *Phylloscopus trochilus* (5—6), *Sylvia borin* (5—6), *Turdus pilaris* (5—6), *T. musicus* (1—2), *T. ph. philomelus* (1—2), *Dryobates m. major* (1), *Falco t. tinnunculus* (1—2), *Anas p. platyrhyncha* (2), *Mergus s. serrator* (1), *Tringa hypoleucos* (1—2), *Sterna h. hirundo* (1), *Larus c. canus* (1), *Lyrurus t. tetrix* (1). M. od. w. unregelmässig brüten: *Sturnus v. vulgaris* (1), *Loxia c. curvirostra* (1), *Fringilla montifringilla* (1—2), *Emberiza c. citrinella* (1), *Anthus t. trivialis* (1), *Parus c. cristatus* (1), *Regulus r. regulus* (1), *Phœnicurus ph. phœnicurus* (1—2), *Luscinia luscinia* (1), *Erithacus r. rubecula* (1), *Anas c. crecca* (1), *Podiceps c. cristatus* (1), *Columba p. palumbus* (1), *Larus f. fuscus* (1), *Lagopus l. lagopus* (1).

Fågelstudier i Kexholms omgivningar våren 1928.

Av Dr. CARL NYBERG.

Följande uppgifter äro till största delen resultatet av egna observationer under dagliga exkursioner i Kexholms omgivning, samt beträffande några få särskilt nämnda fågelarter baserade på uppgifter av natur-intresserade skolgossar.

Corvus c. cornix. Sågs ofta i enstaka exemplar.

Pica pica. Sågs i närheten av gårdar på landsbygden. 20. V. hittades ett bo med 6 oruvade ägg. Några dagar tidigare hade även ett par bon med fulltaliga kullar hittats.

Garrulus g. glandarius. I en tät gran hittades på c:a 5 meters höjd ett bo med 6 halvvuxna ungar den 6. juni.

Oriolus o. oriolus. Rätt allmän överallt vid sjöstränderna i lövskogarna. Första gången hörde jag den den 25. maj, men då på flera ställen. Omkring den 15. juni syntes fåglarna hava bo-besty, men något färdigt bo hittades ej.

Coccothraustes c. coccothraustes. Ett par uppehöll sig på en gård mitt inne i staden, där de sannolikt häckade, vilket jag sluter därav att honan en dag i början av juni sågs med grässtrån i näbben.

Pyrhula p. pyrnhula. Fågeln påstås visa sig på vårvintern i stadens omgivningar, men själv såg jag den ej och fann ej heller något bo.

Carpodacus e. erythrinus. Fågeln är allmän i barrblandskogarna i stadens omgivning. Bon hittades från 11.—16. juni i små granar och enbuskar i skogskanter. 5 ägg, utom i ett, som sannolikt var ofullständigt.

Carduelis c. carduelis. Uppgavs förekomma i stadens omgivningar. Inga egna observationer.

Carduelis spinus. Observerades i stora granskogar, inga bofynd.

Fringilla cœlebs. I stadens omgivning förekom enligt varningsljudet att döma uteslutande den karelska bofinken. Från den 20. V. till de första dagarna av juni mer eller mindre ruvade ägg, även några bon med oruvade ägg, men dessa voro antagligen omlagda kullar, sedan den första gått förlorad, ty i dem lades ej mera än 3—4 ägg. Alla av mig observerade bon (c:a 30) voro i lövträ, ehuru granar funnos i närheten, mest på 2—4 m höjd, väl maskerade i grenklykor. Bon hittades i björk, rönn, sälg och strandvidebuskar. (Emedan jag i Nyland funnit bofinksbon i maj så gott som uteslutande i granar, undrar jag om häckning i lövträd möjligen är en egenhet som utmärker varieteten carelica?). I slutet av juni hittades nya kullar i bon placerade på samma sätt som tidigare. Vad äggens färg angår, så voro de mest gråblåa med brunredelina fläckar (den vanliga typen), men även flera kullar med rent blå grundfärg och svarta prickar. Under tiden 2. VI—27. VI hittades ej ett enda nytt bofinksbo, men efter den 27. åter flere.

Passer d. domesticus allmän. I slutet av maj hittades bon med ruvade ägg, men å andra sidan hittades ännu 10. VI ett bo med 7 oruvade.

Passer m. montanus. Inga observationer.

Emberiza c. citrinella relativt sparsamt, inga bofynd.

Emberiza sch. schœniclus, inga observationer. I ingen enda

av de många skolpojkers äggsamlingar, som jag var i tillfälle att se, fann jag ägg av denna art.

Alauda a. arvensis. Allmän på öppna fält. Inga bofynd.

Anthus t. trivialis. Mycket allmän. Bon hittades i hagar i stadens omgivning, men mest i skogsgläntor på holmarna. 20.V—6.VI hittades starkt ruvade kullar, endast 30.V en kull 6 oruvade ägg; 7.VI, 9.VI, 10.VI bon med utkläckta ungar. Äggen voro av olika färg, såväl av den finprickiga som av den fläckiga typen.

Anthus pratensis. Förekommer mycket sparsamt, inga bofynd.

Motacilla a. alba allmän. Mer eller mindre ruvade kullar i slutet av maj och början av juni.

Motacilla f. flava allmän. De första dagarna av juni voro kullarna fulla; 8.—10.VI voro äggen redan något ruvade.

Certhia f. familiaris. Skolpojckarna uppgåvo sig ha' sett fågeln, men själv observerade jag den ej.

Parus m. major allmän; 21.V—30.V hittades bon med ruvade ägg. 31.V ett bo med 5 oruvade ägg, synbarligen tillhörande ett par, som tidigare blivit stört. I fulla kullar funnos regelbundet 11 ägg.

Parus c. cristatus observerades några gånger.

Parus atricapillus borealis ställvis förekommande. Inga bofynd.

Aegithalos c. caudatus. En gång observerad i strandvidesnår på en holme. Enligt uppgift hittades 1927 2 bon i stora strandvidebuskar; av de då tagna äggen förevisades några mig, och det är sannolikt, att dessa verkligen voro *Aegithalos*-ägg.

Lanius c. collurio allmän. Häckade i stora rishögar, som förekommo rikligt i ängskanterna. Fulla kullar 5—7 ägg anträffades först omkring den 8.VI.

Muscicapa s. striata mycket allmän. Såväl denna som följande art häckade ovanligt tidigt, i ty att redan 3.VI hittades en kull på 5 ägg, och den 9.VI en kull på 6 starkt ruvade ägg. Å andra sidan hittades ännu den 18.VI bon med endast 2—3 ägg.

Muscicapa h. hypoleuca mycket allmän.

Phylloscopus trochilus allmän. Oruvade, fulla kullar hittades 4.VI—20.VI. Äggen voro mest av den finprickiga sorten, men ett par gånger hittades även bon med storprickiga ägg av en typ, som kan vara svår att skilja från *Collybita*.

Phylloscopus collybita abietina: fågeln hördes ofta, men bon hittades ej.

Phylloscopus s. sibilatrix. Fågeln hördes och sågs ofta på holmarna i buskager. 8. VI hittades ett bo med 6 oruvade ägg.

Sylvia c. communis. Mycket allmän på strandängar och strandbuskager. Bon med fulla, olegade kullar hittades 9.—12. VI, där- efter endast med ruvade ägg, tidigare endast bon med 1—2—3 ägg eller tomma. Fågeln tycks bo i boet nära en vecka förrän den börjar värpa, därpå tyder det, att vi under dagarna 5. VI—10. VI stundom skrämde upp fågeln ur tomt bo. Den fulla kullen 5 ägg.

Sylvia borin. Allmän, speciellt på holmarna i Vuoksen. Fulla oruvade kullar hittades i bona 14. VI—18. VI. Tidigare högst 4 ägg, senare alltid ruvade ägg. Den fulla kullen innehåller 5, sällan 6 ägg.

Sylvia c. curruca. Allmän. 6. VI bo med 4 ägg, senare bon med 5 ägg. 12. VI redan bon med starkt ruvade ägg, men ännu 1. VII ett bo med endast 3 oruvade ägg. Den 17. VI hittades ett bo med 1 oruvat ägg, som är tätt gråprickigt över hela ägget såsom t. ex. hos *Motacilla alba*.

Hippolais icterina ej sällsynt i stadens närmaste omgivningar. Ett bo med oruvade ägg hittades i en hage ute på en gren i en liten björk c:a 2 m högt 10. VI.

Acrocephalus schoenobaenus. Allmän i starr och equisetum och de få phragmites-bestånden samt i strandvidebuskarna, där man dagarna i ända hörde och såg av de små, livliga sångarna. Deras bon voro däremot mycket svåra att finna. Den 16. VI hittades i ett videsnår på sumpig strand-starräng ett bo med 3 oruvade ägg samt på strandgungfly i en liten videbuske ett andra bo med 5 ägg, oruvade. Anmärkas må, att fåglarna från det senare boet lade en ny kull ägg i samma bo, som av mig plundrats.

Locustella. Jag tror mig ha hört den egendomliga om gräshopps- spel påminnande sången, men bland de många, för mig främmande ljuden på strandängarna i denna trakt, kom jag aldrig till säker övertygelse, om det verkligen var fråga om någon av våra *Locustella*-arter.

Turdus pilaris. Allmän i stadens omgivningar; oruvade ägg hittades från 20. V—6. VI, medan å andra sidan redan 25. V hittades bon med starkt ruvade ägg.

Turdus musicus. Mycket allmän. I bona, som ofta hittades direkte på marken, under någon ruska, men även ända till 2 à 3 meter högt på grenar av lövträd, voro kullarna fulltaliga med 5—6 ägg och ofta starkt ruvade redan i slutet av maj, men å andra sidan

hittades nylagda kullar ännu 11.VI, 12.VI och 13.VI; alla dessa sena kullar förblevo med blott 3—4 ägg, (möjligen omlagda kullar, sedan den första förstörts). Flygfärdiga ungar sågos första gången 11.VI, därefter dagligen på olika ställen.

Turdus ph. philomelus sällsynt. Fågeln hördes endast i gran-skogarna norr om staden, men några färska bon hittades ej. 12.VI fann jag slutligen ett övergivet bo med 2 ägg, nära järnvägen söder om staden. Även överåriga bon, som man annorstädes ser så ofta, funno vi blott sällan här.

Turdus v. viscivorus uppgavs förekomma på hedarna norr om staden. Inga egna observationer.

Enanthe ø. enanthe allmän.

Saxicola r. rubetra. Inga observationer. I skolgossarnas samlingar förekommo ej ägg av denna art.

Phœnicurus ph. phœnicurus. Mycket allmän. Bon med mer eller mindre starkt ruvade 7 à 8 ägg hittades 28.V—3.VI, redan 6.VI hittades bon med ungar.

Luscinia luscinia allmän. Bona mycket svåra att finna, i unga al- och björklundar helst i fuktiga, buskrika sänkor vid vatten. 13.VI hittades ett bo med 5 starkt ruvade ägg, samma dag ett bo med 4 ungar och 1 ägg (rötägg); 16.VI ett bo med 3 starkt ruvade ägg samt 19.VI ett bo med 5 oruvade ägg.

Erithacus r. rubecula allmän. Häckar i sumpig, gles skog av al och gran. 30.V ett bo med 6 starkt ruvade ägg, 2.VI ett bo med 7 oruvade ägg.

Troglodytes t. troglodytes. Ej sällsynt på holmarna i Vuoksen, men observerad även på fasta landet. 1 bo med 7 oruvade ägg 1.VI; av dessa ägg voro en del rent vita och de övriga glest ljusprickiga. Ett andra bo hittades 6.VI med 7 oruvade ägg. Även fjolårsbon hittades.

Hirundo r. rustica och *Delichon u. urbica* förekommo båda i staden och dess omgivningar.

Riparia r. riparia häckade talrikt i de gamla slotts- och stadsvallarna. Fulla kullar hittades redan de sista dagarna av maj och ännu den 8.VI togos färska ägg. Anmärkningsvärt är att kullarna bestodo av 5 à 6 t.o.m. 7 ägg, vilket jag aldrig funnit i andra delar av landet.

Apus a. apus förekom sparsamt.

Caprimulgus e. europæus allmän. Fågeln uppehöll sig mest

i gles blandskog med starkt inslag av asp och på ljungbevuxna bergklackar. På ställen av denna karaktär hittades 20.VI ett bo med 1 oruvat ägg samt 21.VI ett annat med 2 oruvade ägg. I båda fallen upptäcktes boet genom att fågeln flög upp från äggen.

Dryobates m. major allmän. I slutet av maj och början av juni bon med ungar.

Dryocopus m. martius sågs och hördes sällan.

lynx t. torquilla. Mycket allmän. Häckade såväl i holkar inne i staden som i skogen och på öar i omgivningarna. Fulla kullar på 9 à 10 oruvade ägg 3.—6. juni. I skogen valde fågeln helst murkna aspstubbar, där boet låg på 1—3 meters höjd, i en 2—6 dm djup håla med enbart murket trä som underlag för äggen.

Cuculus c. canorus. Göken hördes överallt i stadens omgivningar, speciellt talrikt i strandlunderna vid Vuoksen-sjön. Bon med gökäggs lyckades vi dock ej finna, på ett förnämt undantag när. Den 16.VI funno vi näml. ett bo av *Carpodacus* med gökägg i! Rosenhämpling-äggen voro 4, blå med rostbruna prickar i krans kring tjockändan, gökägget var blått med grå och bruna fläckar över hela ägget; alla äggen voro något ruvade, men läto dock tömma sig fullständigt. Rosenhämplingshonan satt troget på en gren invid boet medan vi utförde vårt rövarevärv, om äggens identitet råder följaktligen intet tvivel, ehuru prickarnas färg är abnorm.

Av *ugglor* sågo vi inga fullvuxna, men 2 bon med 2 resp. 3 halvvuxna ungar hittades ute på holmarna. Bona voro i båda fallen i en väldig 5—6 meter hög aspstubbe på 3—4 m höjd. Att döma av boets och ungarnas storlek antog jag att det var fråga om *Strix uralensis* eller *Strix aluco*.

Falco s. subbuteo. Ett par bodde nära järnvägen i en bergig skogstrakt c:a 3 km söderut från staden.

Falco v. vespertinus. Av denna art syntes några exemplar ofta flyga över och längs stränderna av Ostamonjärvi, söder om staden. Trots ivrigt spanande hittades inga bon.

Falco t. tinnunculus. Förekom sparsamt. Ett bo hittades på c:a 15 m höjd i en ensam fura och var för oss oåtkomligt.

Aquila ch. chrysaëtus. Ett par uppgavs årligen häcka på den bergiga norra udden av Hirvisaari i Vuoksen. Vid ett besök på platsen sågos faktiskt 2 örnar kretsa i luften, men något bo fann jag ej.

Buteo vulpinus intermedius. Sågs på nästan alla holmar i Vuok-

sen, tydligen häckade ett par på varje. På 3 av dessa hittades bon. Ett av bona var byggt i en tät gran på c:a 5 meters höjd, endast c:a 200 meter från en på holmen byggd sommarvilla; det hittades 1. VI med 2 starkt ruvade ägg. Ett annat 7. VI med nästan färdiga ungar samt ett tredje 8. VI med 3 nästan oruvade ägg; 2 av bona voro i täta granar i rätt tät skog, det tredje var i en låg knotig fura i skogskanten mot en strandäng.

Accipiter n. nisus. Rätt allmän. Den 6. VI hittades ett bo på en stor holme i Vuoksen i en medelstor gran i tät skog, på c:a 5 m höjd. Äggen 5 till antalet voro starkt ruvade. Följande dag hittades i tät blandskog på fasta landet i en liten grenig björk på c:a 4 m höjd ett bo med 2 oruvade ägg.

Botaurus s. stellaris. Det uppgavs av skolgossar, att ett par rördromar för c:a 6 år sedan häckat på ett vassbevuxet stenröse mitt i strömmen, som går förbi det gamla slottet. Stället är så gott som oåtkomligt, ehuru man väl kan studera och observera platsen från båda stränderna. Själv såg jag en dag i slutet av maj, medan jag med kikare betraktade lekande brunnackar i en vik av Ostamonjärvi plötsligt 2 gravitetiskt i säven promenerande stora, bruna fåglar, som jag ej kan tänka mig hava varit annat än rördromar. Den plats, där dessa observerades var ett stort bottenlöst gungfly, ställvis tätt bevuxet med vass och säv och tyvärr oåtkomligt för forskning utan stora kostnader.

Av *svanar* och *gäss* förekommo ej stationära arter, men i slutet av maj och början av juni sågos otroliga massor av dessa fåglar sträcka i riktning WSW—ONO över staden. Den 2. juni kl 5—8 em. sågo vi sålunda många hundra flockar på några tiotal fåglar, en del flockar räknade t. o. m. hundratals fåglar, sträcka, den ena efter den andra. På himmelen syntes hela denna tid minst ett par tre flockar samtidigt. Somliga flögo så lågt, att man hörde vingslagen och såg fåglarna tydligt med blotta ögat, andra höllo sig så högt, att man med god kikare blott otydligt kunde skönja dem. Hoparna bestodo mest av rätt brokiga gäss, men även svan- och andarter förekommo. Stundom hände det att en flock slog ned för några timmar i Vuoksensjön, eller några av dess grunda vikar. Bland sådana vilande fåglar upptäckte jag med säkerhet *allor*, *knipor*, *Branta bernicla* samt ett par gåsarter, som jag ej kunde identifiera.

Anas c. crecca allmän. Bon hittades ofta under videsnår på

strandängar samt även i skogen i strandsnåren, särskilt på holmarna. 1 bo på 10 svagt ruvade ägg togs 1. VI, ett annat med 10 starkt ruvade den 7. VI.

Anas penelope. Även denna andart var allmän. Dess bon hittades några meter från stranden i snårig skog på holmarna. 1 bo med 8 ägg oruvade togs den 7. VI.

Nyroca f. ferina Brunanden är kanske den vanligaste andarten i vattnen kring Kexholm. Emedan stora säv- och vassbestånd där förekomma ytterst sparsamt, har fågeln för sin häckning fått antaga för ortförhållandena passande vanor. Sålunda fann jag förutom ett par bon i typisk sävrugge även bon, som voro placerade på små stengrund i skydd av en liten videbuske ute i sjön. Även i täta strandvidesnår på holmar hittades bon: 1. VI bo med 5 oruvade ägg. 5. VI bo med 8 starkt ruvade.

Podiceps c. cristatus mycket allmän.

Podiceps griseigena mycket allmän. Häckade i de grunda starrbevuxna vikarna på holmarna i Vuoksen. 10. VI hittades ett bo med 2 oruvade ägg, 12. VI ett bo med 4 oruvade ägg och den 13. ett med 4 oruvade ägg. I Kexholmstrakten liksom i andra delar av landet är det förenat med svårighet, att säkert angiva äggläggningstid och äggantal för dessa arter, emedan befolkningen beskattar deras lättfunna bon.

Columba p. palumbus mycket allmän. 2. VI bo med 2 oruvade ägg; den 7. VI ett bo med 2 starkt ruvade ägg.

Columba livia domestica förekom i staden, ehuru ej rikligt.

Vanellus vanellus. Uppgives häcka fåtaligt på en del fuktiga strandängar. Ett ägg såg jag i en skolgosses samling.

Tringa nebularia. I en vik av Ostamojärvi funno vi i början av juni en snäppa med 4 små ungar, vilka jag ansåg för gluttsnäppa, men är dock ej säker på saken.

Tringa hypoleucos mycket allmän, särskilt på holmarna i Vuoksen. Bon hittades i den låglänta strandskogen, där denna var gles och uppblandad med låga buskar, vide, Lonicera, Ribes alpinum, en samt ställvis visade yppig vegetation av ormbunkar och större örter ss. Convallaria polygonatum, geranium, Paris, Lathyrus o.s.v. 31. V ett bo med 3 oruvade ägg, 2. VI 3 oruvade ägg, 6. VI 4 rätt starkt ruvade, 7. VI 4 starkt ruvade ägg.

Numenius a. arquatus. Storspoven var i anseende till de vidsträckta fuktiga strandängarna påfallande sällsynt. Här och där

observerades det dock ett par. Ett bo med 3 oruvade ägg hittades 30. V.

Scolopax r. rusticola. Morkullan är den allmännaste av alla vadare på holmarna i Vuoksen. Man kan lugnt säga, att 2 à 3 par och fler häcka på varje holme. Häckningen börjar tidigt, enligt skolgossarnas uppgifter 10—15 maj. Själv konstaterade jag att man fann dunungar redan de första dagarna av juni, samt flygfärdiga ungar 8. VI; denna samma dag fann jag dock även ett bo med nyss utkläckta ungar. Boplatsen var alltid en lundartad glänta i strandskogen med par decimeter högt gräs, örter och nästan alltid rikligt grenar, kvistar och fällda träd.

Sterna h. hirundo förekommer rätt talrikt på Vuoksensjön, där den häckar på stora stenar och små stengrund. 1 kull 3 ägg 4. VI, en d:o 3 ägg 6. VI, båda oruvade.

Larus f. fuscus häckar i några par på de små grunden i Vuoksensjön.

Larus c. canus häckar på små grund och stora stenar i Vuoksensjön.

Crex Crex. Kornknarren hördes ej en enda gång i stadens omgivningar.

Fulica a. atra. För sothönan lämpliga häckningsplatser fanns det ytterst sparsamt, varför även denna fågel var sällsynt. Själv såg jag några exemplar på samma ställe vid Ostamonjärvi, där jag trodde mig hava sett rördrom. Något bo hittades ej, emedan platsen där fåglarna uppehöllo sig ej var åtkomlig.

Orre och järpe förekommo på holmarna i Vuoksensjön samt i skogarna däromkring. Något bo av orre hittades dock ej, men ett av kråka tömt ägg fann jag i en skogsdunge. Ett bo av järpe med 8 starkt ruvade ägg hittades 6. VI i en lövskogsbacke under en videbuske.

Tjäder torde ej förekomma i stadens närhet.

Mått och vikt av finska fågelägg.

Av AXEL LINDFORS.

Somateria m. mollissima (L.). — Medelstorlek av 16 ägg i 3 kullar 77.4×52.5 mm, medelvikt 9.367 g. Längsta ägget 81.2×54.1 mm, 9.910 g; bredaste 79.2×54.9 mm, 8.680 g; kortaste, smalaste